02.12. 5-A (1 група) укр.мова Добровольська В.Е. Тема: Речення з одним головним членом.

Мета навчальна: поглибити знання учнів про головні члени речення, навчити визначати, якими частинами мови вони виражені; пояснити правила вживання тире між підметом і присудком.

Мета розвиваюча: формувати вміння розрізняти головні і другорядні члени речення, оформлювати пунктуаційно правильно інтонацію простих речень, у яких підмет і присудок виражені іменником у називному відмінку.

Мета виховна: за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати любов та повагу до книги, історії рідного народу.

Хід уроку

І. Мотивація навчання школярів

- 1. Організаційний момент.
- 2. Оголошення теми, мети уроку.

II. Актуалізація опорних знань учнів

- 1. Бесіда за питаннями:
  - Що називається реченням?
- 2. Презентація та обговорення «Українська мова – мова Української держави».

III. Сприйняття й засвоєння учнями навчального матеріалу

1. Колективне опрацювання таблиці «Головні члени речення»

Головні члени	Спосіб вираження	у Приклади — — — — — — — — — — — — — — — — — — —
речення	;	; ;
<u>Підмет</u>	Іменник, займенник у формі називного відмінка	Не загинула давня Україна. І вона ніколи не загине!
	словосполучення	Чимало питань поставив письменник у своєму творі.
Присудок простий дієслівний	дієслово	Тарас часто д умав про свою Україну (З.Тулуб)
складений дієслівний складений іменний	інфінітив+ допоміжне дієслово(стати, починати, бажати, могти тощо)	Учні почали читати «Кобзар».
	дієслово-зв'язка(бути, стати)+ іменна частина мови (іменник прикметник	Я є сть наро д(П.Тичина)

2. Пояснення вчителяРечення з одним головним членом у формі присудка або підмета називаються односкладними.

<mark>Двоскладні речення</mark>- це речення, у яких наявні <mark>обидва головні члени</mark>.

<u>Завдання №2.</u>

Підкреслити члени речення, визначити вид речення за наявністю головних членів.

Як не любить ту мову нашу?

Вірю в краще майбутнє рідного народу.

IV. Закріплення вивченого матеріалу

1.Творчі завдання

- 1)Складіть речення, щоб підметами виступали слова:
  - а) місто;
  - б) історія;
  - в) книга.
- 2)Складіть речення, у яких між підметом і присудком буде ставитися тире. Використайте подані граматичні основи.
  - а) Т.Г.Шевченко письменник;
- б) «Кобзар» книга;
  - в) Книга джерело.

2.Творче моделювання

Розгляньте фото Софійського собору в місті Києві. Чим вас найбільше захоплює ця пам'ятка архітектури? Складіть і запишіть три речення. Підкресліть граматичні основи.

V. Систематизація й узагальнення знань VI. Домашнє завдання:

Переписати, підкреслити, запам'ятати.

Пахне сіно (двоскладне речення).

Пахне сіном (односкладне безособове речення).

Я нездужаю (двоскладне речення).

Мені нездужається (односкладне безособове речення).